

CODUL

DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ

(proiect)

*"Integritatea fără cunoștințe este slabă și inutilă,
și cunoștințele fără integritate sunt periculoase."*
(Samuel Johnson)

Codul de etică este una dintre pietrele de temelie ale unei profesii adevărate. Codul public articulează și afirmă valorile fundamentale ale profesiei, credințele și responsabilitățile. Codul de etică propus reprezintă un set de principii care urmează să fie onorate de către cadrele didactice și personalul auxiliar din unitatea noastră. Principiile enunțate servesc drept standarde de ghidare a conduitei și de evaluare judicioasă a conduitei în situațiile în care (nu) sunt demonstrate implicații profesionale și etice. Codul aderă la convingerea fundamentală că elevul este motivul cel mai important pentru existența profesiei.

Acest cod constă din principii, angajamente și responsabilități. În acest document, au fost specificate principiile de comportament etic necesare pentru a menține standardele de integritate, conducere și profesionalism în rândul profesorilor, personalului auxiliar și administrativ.

Toate aceste aspecte integrate în cadrul unui cod aparțin managementului de vârf. După elaborare, acesta trebuie comunicat tuturor părților interesate atât din interiorul cât și din afara unității. Etica și responsabilitatea educationala necesită un angajament zilnic și total din partea școlii (directori, profesori, personal auxiliar și nedidactic,

elevi și părinți). Părinții elevilor sau tutorii lor legali sunt chemați să se implice în activitățile organizate de școală, să facă propuneri pentru îmbunătățirea calității educației copiilor lor, să ia la cunoștință și să respecte prevederile contractului de parteneriat cu școala.

Promovarea valorilor etice se face prin lucru în echipă și prin inițiativă, iar rezultatele apar prin creșterea reputației și a imaginii școlii.

În acest context, prezentul Cod de etică și deontologie profesională promovează:

- a. Competența profesională;
- b. Integritatea morală;
- c. Cultura organizațională;
- d. Formele respectului (față de muncă și valori, față de persoane și comunitate);
- e. Creativitatea, inițiativa și personalitatea;
- f. Armonizarea interesului individual cu cel colectiv;
- g. Deschiderea către viața comunității;
- h. Alinierea la tendințele și practicile învățământului european.

Principiile etice pentru colectivul Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu”, Orașul Breaza au fost dezvoltate pentru a clarifica natura responsabilităților etice.

Scopurile prezentului document sunt:

- A servi drept un ghid pentru practicile etice ale personalului educațional;
- A auto-evalua și evalua egal responsabilitățile cadrelor didactice față de elevi, părinți, colegi și personalul de conducere;
- A informa elevii/părinții deserviți de către personalul școlii cu privire la practicile educaționale acceptabile și comportamentul așteptat de aceștia din partea profesorilor.

Rolul profesorului

Profesia de cadru didactic trebuie privită de către comunitate cu încredere și responsabilitate, necesitând standarde ridicate de profesionalism. Prin urmare, profesorul acceptă atât încrederea publică, cât și responsabilitățile de a practica profesia în funcție de cel mai înalt grad posibil de conduită etică. În acest sens responsabilitățile includ angajamentul față de elevi, profesie și comunitate.

Ca toate codurile profesionale bine stabilite, acesta oferă un ghid de orientare și include aspecte specifice pentru procesul de luare a deciziilor etice.

Codul prevede și un cadru conceptual de evaluare a măsurilor efectuate. Astfel, aplicarea codului la situații specifice, în esență, se adaptează la fiecare în parte.

Rolul unui profesor în societate este pe cât de semnificativ, pe atât de valoros. El are o influență ce depășește societatea în care trăiește și nici o altă personalitate nu poate avea o influență mai profundă decât un profesor. Elevii sunt profund afectați de afecțiunea profesorului, caracterul lui, competența și angajamentul său moral. Un astfel de profesor devine un model pentru elevii săi. Elevii încearcă să urmeze profesorul lor, în manierele sale, vestimentație, eticheta, stil de comunicare și de gesturi. El, profesorul, este idealul lor.

În timpul educației lor timpurii, elevii au tendința de a stabili obiectivele lor în viață și a planurilor lor de viitor, în urma consultării cu profesorii săi.

Prin urmare, un profesor bun și cu o viziune largă poate joaca un rol important în construirea viitorului elevilor. În același timp, un profesor „certat” cu normele de etică și buna practică poate afecta elevii mult mai serios. Un profesor corupt și incompetent nu este doar un individ rău, dar, de asemenea, o întruchipare a unei generații corupte și incompetente.

Cadrele didactice joacă un rol foarte activ în procesul de instruire:

- Ajută elevii în autentificarea procesului de învățare – crearea legăturilor cu curriculum-ul școlar, interesele, cunoștințele existente; stimularea curiozității și dragostea de învățare
- Ajută elevii să conducă procesul de învățare; să se încadreze în obiective, scop, roluri, planuri, termene-limită, precum și puncte de control, criterii; să identifice și să aplice strategiile de învățare optimă pentru procesul de învățare
- Ajută elevii să stabilească/construiască „imaginea de ansamblu” a cunoștințelor fundamentale.
- Ajută elevii să își definească nevoile informative; să stabilească priviri generale asupra subiectelor, lacunelor în cunoștințe
- Direcționarea elevilor pentru a stabili și folosi cele mai bune surse de informații / resurse informaționale / tehnologii de informații / strategii de căutare; pentru a selecta și respinge informațiile; pentru a încadra creanțele informaționale
- Ghidarea elevilor pentru a analiza informațiile; a înțelege și prelucra aceste informații; a sintetiza cele mai bune informații care să se potrivească cu nevoile personale, și a le organiza eficient
- Direcționarea elevilor în a construi cunoștințele în urma analizei și sintetizării informațiilor; a reprezenta fapte, propriile idei, opinii și înțelegeri
- Îndreptarea elevilor de a comunica cunoștințele – a traduce cunoștințe în mesaje în mod clar, încadrând mesajele legate de scopul învățării, realizarea cerințelor de evaluare, precum și utilizarea eficientă potențialului de mediu și tehnologic.

Ce vizează codul de etică

Responsabilitate, onestitate și respect (R.O.R.)

O educație publică de calitate, piatră de temelie a societății democratice, are rolul de a asigura șanse egale pentru toți copiii și tinerii și este fundamentală pentru dezvoltarea economică, socială și culturală. Profesorii și personalul din educație au responsabilitatea de a întări încrederea generală a publicului în standardele serviciilor ce sunt așteptate de la toți cei implicați în această importantă activitate.

Manifestarea unei gândiri responsabile este sufletul activității profesionale, iar activitățile profesorilor și personalului din educație, dedicate cu devotament, competență și dăruire pentru a ajuta elevul să-și atingă propriul potențial reprezintă un factor critic în asigurarea unei educații de calitate. Experiența și dăruirea profesorilor și a personalului din educație trebuie să fie combinate cu o comunitate care să-i sprijine și să creeze politici care să permită o educație de calitate.

Acest cod de etică vizează:

1. aspecte concrete legate de respectarea legilor și regulamentelor;
2. responsabilitatea.
3. condițiile de muncă echitabile;
4. conflictele de interese;
5. confidențialitatea;
6. preocupările;
7. reclamații;

Codul de Etică se referă la unele valori esențiale legate de profesia de profesor, și anume: integritatea, onestitatea, respectul, responsabilitatea și încrederea.

Profesorul trebuie să demonstreze *INTEGRITATE* prin:

- crearea și menținerea relațiilor profesionale corespunzătoare
- exersarea acțiunilor de zi cu zi cu corectitudine, de la gânduri la fapte

Profesorul trebuie să demonstreze *ONESTITATE* prin:

- comportarea cu imparțialitate, încredere și onestitate
- exprimarea stimei față de o altă persoană, acționând și discutând sincer și corect

Profesorul trebuie să demonstreze *RESPECT* fiind:

- tolerant, atent și înțelegător cu alte persoane, părerile și valorile lor
- conștient de faptul că relația cu elevii și părinții acestora trebuie să fie bazată pe respect reciproc, încredere și dacă este necesar, pe confidențialitate

Profesorul trebuie să demonstreze *RESPONSABILITATE* prin:

- oferirea priorității educației și instruirii elevilor
- angajarea în activități de dezvoltare profesională continuă și de îmbunătățire a strategiilor de predare-învățare
- colaborarea și cooperarea cu colegii în interesul educării și instruirii elevilor

Principiile eticii

- a. respectarea confidențialității informațiilor de către salariați față de școală, de către școală față de elevi
- b. sensibilitatea față de conflictele de interese, detectarea și dacă este posibil evitarea lor, cât și transparența în activitatea acestora
- c. respect față de regulile de drept
- d. conștiință profesională, profesionalism
- e. exercitarea profesiei cu conștiință și responsabilitate
- f. cultivarea competenței profesionale
- g. limitarea deciziilor și acțiunilor la competența profesională
- h. loialitate și bună credință, a nu înșela, a-și ține cuvântul, a fi echitabil
- i. simțul responsabilității și asumarea propriei responsabilități
- j. respectarea drepturilor și libertăților celorlalți
- k. evitarea discriminărilor de orice fel
- l. respectarea ființei umane, a nu aduce prejudicii intenționate celorlalți, a respecta personalitatea umană, cu necesitățile și exprimările sale.

Obiective

Acest Cod de conduită etică este construit în jurul unor obiective clare:

- promovarea valorilor și principiilor etice
- crearea unui climat etic adecvat activității profesionale în acord cu misiunea instituției
- prevenirea și rezolvarea conflictelor etice
- descurajarea practicilor imorale
- sancționarea abaterilor de la valorile și cultura instituției.

DREPTURILE SI OBLIGATIILE CADRELOR DIDACTICE

Drepturile Profesorului:

1. Corpul profesoral se bucură de toate drepturile legale stipulate în Codul Muncii, Legea Educației, Statutul Personalului Didactic și în Contractul colectiv de muncă.
2. Cadrele didactice au dreptul de a participa la activități de perfecționare profesională și în timpul anului școlar. În acest caz, cu acordul directorilor sau al Consiliului de Administrație, se va stabili durata absenței permise și condițiile de acoperire a orelor / materiei.
3. Profesorii pot aduce la cunoștința directorilor sau Consiliului de Administrație recomandările, observațiile și doleanțele lor, verbal sau în scris.

Îndatoririle Profesorului:

1. Personalul didactic are obligații și răspunderi care decurg din Legea Învățământului, Statutul Personalului Didactic și din prevederile contractului de muncă.
2. Crearea atmosferei de lucru în timpul orelor, încurajând elevii la o comunicare loială și dialog eficient, bazat pe respect reciproc.
3. În perioada pregătirii pentru examene sau lucrări scrise, profesorul trebuie să:
 - fie disponibil de a ajuta elevii în pregătirea eficientă a probelor de examen
 - creeze un mediu ce ar favoriza desfășurarea corectă și deschisă a testului /examenului
 - să nu ofere informații elevilor la un nivel scăzut, fiind necesar ca elevii să apeleze la meditații private
 - să nu preseze părinții să-și trimită copiii la meditații particulare, pentru ca aceștia să fie promovați sau pentru a obține o notă mai bună
4. În timpul examenelor/lucrărilor scrise:
 - să aprecieze cu grijă și corespunzător răspunsurile elevului și acordarea de note
 - să nu vândă informații cu privire la examene /lucrări scrise elevilor/părinților
 - să nu colecteze sume ilegale de la elevi pentru examene (de exemplu: pentru plată sau taxe substanțiale, candidații au acces la cel puțin o parte din conținutul examenului)
 - să nu accepte/solicite foloase materiale/banesti, în scopul facilitării candidaților pentru obținerea unei note mai bune (de exemplu:

acceptarea notișelor scrise și a manualelor ascunse; oferirea de solutii de rezolvare a subiectelor, utilizarea telefoanelor celulare, etc.)

- să nu manifeste presiune asupra părinșilor ca aceștia să-și trimită copiii la meditatii, pentru a susține un examen
- să nu ofere pregătire contra-plată (nu se au în vedere consultațiile gratuite înainte de examen stabilite conform unui grafic de către conducerea școlii)

5. Evaluarea elevilor:

- Evaluarea cunoștinșelor, abilitășilor și competenșelor elevilor se va face periodic, ritmic și printr-o varietate de mijloace, folosite cu obiectivitate și corectitudine, pentru a oferi elevilor posibilități de afirmare a tuturor laturilor personalității acestora (inteligența, imaginație, spirit critic, sensibilitate). Profesorii trebuie sa informeze elevii despre modalitășile și criteriile de evaluare pe care le va aplica.
- Să nu se accepte cadouri și favoruri din partea părinșilor și elevilor, pentru a obține o notă mai mare
- Să nu falsifice lucrările si/sau rezultatele lucrărilor

6. Cadrele didactice au obligatia morală de a efectua în afara normei: pregatirea suplimentara a elevilor.

7. Fiecare cadru didactic are obligația de a efectua cel puțin o data la doua săptămăni serviciul pe școala, în funcție de graficul stabilit.

8. Cadrele didactice care au calitatea de diriginte vor conlucra cu parinșii prin:

- ședința cu părinșii (lunar);
- vizite la domiciliu;
- lectorate cu părinșii;
- întâlniri individuale;
- întâlniri comune diriginte – părinte – elev - cadre didactice;
- consultații periodice în ziua și ora stabilită de comun acord
- consiliul profesorilor clasei pentru stabilirea notelor la purtare.

9. Diriginșii, cadrele didactice vor organiza, coordona activitatile extracurriculare
Profesorii diriginșii au obligația să organizeze activități care să contribuie la formarea unitășii colectivelor pe care le conduc, la pastrarea bunurilor școlii.

10. Cadrele didactice, care deșin funcția de șefi de catedră /comisie, răspund de coordonarea intregii activitati a catedrei/comisiei si își desfașoara activitatea pe baza unui plan de munca.

11. Activitatea educativă va fi sprijinită de tot personalul didactic auxiliar si nedidactic al scolii

12. Activitatea și programul laboranților se stabilesc în cadrul catedrei de specialitate.
13. Biblioteca școlii va funcționa conform programului stabilit. Bibliotecarul va populariza, prin intermediul cadrelor didactice și prin activitatea la orele de dirigiență, fondul de carte.
14. Sistemul informațional și banca de date a școlii vor fi asigurate prin:
 - informatician
 - serviciul secretariat;
15. În cadrul Consiliului de administrație, Comisiei dirigenților și la nivelul catedrelor/comisiilor vor fi comunicate sarcinile și hotărârile factorilor de decizie.
16. Contabilul șef și administratorul școlii repartizează pentru personalul din subordine atribuții și sarcini bine definite.
17. Activitatea instituției este organizată conform programului stabilit și pe baza Regulamentului de ordine interioară.
18. Pentru rezolvarea unor probleme personale, cadrele didactice se pot învoi conform legii și în următoarele condiții:
 - prin suplینirea cu cerere;
 - concediu fără plată în condițiile legii.
19. Personalul didactic nu trebuie să participe la nici o activitate, în școala sau în afara sa, care ar putea afecta imaginea instituției.

OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE PROFESIE

PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE

1. să merite încrederea și confidența publică și să crească stima față de profesie prin asigurarea unei educații de calitate pentru toți elevii;
2. să asigure permanentă înnoire și îmbogățire a cunoștințelor profesionale;
3. să contribuie la dezvoltarea și promovarea politicilor de educație;
4. să participe la dezvoltarea culturii sale profesionale deschise și de reflecție;
5. să trateze colegii cu respect, cooperând cu ei și promovând procesul de studiu al elevilor;
6. să ofere suport noilor veniți în această profesie;
7. să respecte confidențial informația despre colegii săi, cu excepția situațiilor impuse de lege sau obligate prin Codul de etică;
8. să pună în discuție comportamentul unui profesor, când este serios încălcat Codul de etică și deontologie profesională.
9. să susțină toate eforturile pentru promovarea democrației și a drepturilor omului în și prin educație.

OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE ELEVI PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

- 1.** să respecte dreptul elevilor fără discriminare
- 2.** să înțeleagă unicitatea, individualitatea și nevoile specifice ale fiecărui elev și să prevadă orientarea și încurajarea fiecărui elev de a-și realiza întregul său potențial;
- 3.** să mențină relații profesionale cu elevii;
- 4.** să apere și să promoveze interesele elevilor și să facă orice efort pentru a proteja elevii de abuzuri fizice, psihologice sau sexuale;
- 5.** să manifeste simțul datoriei, seriozitate și confidențialitate în toate problemele ce afectează binele elevilor lor;
- 6.** să-și exercite autoritatea cu dreptate și înțelepciune;
- 7.** să se asigure că relația privilegiată între profesor și elev nu este exploatată în niciun fel
- 8.** să manifeste pentru elevi cinste și integritate și să nu întreprindă nimic ce ar putea discredita aceste calități
- 9.** să fie conștient că fiecare copil este o individualitate și discipolii se pot deosebi în asimilarea cerințelor promovate de educație
- 10.** să nu utilizeze relațiile profesionale cu elevii în avantaje private
- 11.** să nu divulge informația despre elevi, obținută pe parcursul serviciului profesional, cu excepția situațiilor cerute de lege sau scopul profesional
- 12.** să nu accepte favoruri sau cadouri de la elevi în schimbul unor privilegii. Să nu accepte, direct, sau indirect, orice tip de recompensă de la elevi
- 13.** să evalueze elevul doar în baza meritului și performanțelor școlare
- 14.** să nu aplice pedepse corporale față de elevi.

OBLIGAȚII FAȚĂ DE COLEGI

PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

- 1.** să promoveze colegialitatea între colegi, respectându-le poziția profesională și opiniile;
- 2.** să fie pregătit să ofere sfaturi și asistență în mod special celor la început de carieră sau în pregătire;
- 3.** să mențină confidențialitatea informațiilor despre colegi obținute în cursul serviciului profesional, dacă dezvăluirea nu servește îndeplinirii unei sarcini de serviciu;
- 4.** să-și asiste colegii în procedurile paritare negociate și agreeate între sindicatele din educație și angajatori;

5. să apere și să promoveze interesele și binele colegilor și să-i protejeze de abuzuri fizice sau psihice;
6. să nu accepte gratitudini, atenții sau favoruri ce ar putea leza sau influența deciziile / acțiunile profesionale;
7. să nu încerce să influențeze Inspectoratul Școlar și M.E.N. prin conținuturi ce ar putea afecta profesorii, elevii și școala (reclamații).

OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE PĂRINȚI

PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

1. să recunoască dreptul părinților la informare și consultare, prin metode agreate, cu privire la binele și progresul copiilor lor;
2. să respecte autoritatea părintească legitimă, dar să acorde sfaturi dintr-un punct de vedere profesional cu privire la ce este cel mai bine pentru interesul copilului;
3. să facă orice efort pentru a încuraja părinții să se implice activ în educația și succesul copiilor;
4. să informeze părinții despre progresul sau deficiențele elevilor săi, exercitând onestitatea și tactul pedagogic la maximum;
5. să lucreze și să coopereze cu părinții elevilor săi, stabilind relații deschise, principiale, cinstită și respectuoasă;
6. să nu accepte favoruri sau cadouri, în schimbul unor privilegii.